

Jesenska setev bo pravočasno končana

V prekmursko ravnino se je prikradala jesen. Koruza je izginila s polja. Proso in ajda sta požeta. Mlatilnice brnijo, da bi bilo čim prej omlačeno. Čas jesenske setve je tu. Oktobar je prinesel tople jesenske dni, ki so kot nalašč za setev. Dež, ki je zadnje dni septembra dobro namočil zemljo, je prišel, kakor naročen. Da je jesenska setev velika in odgovorna naloga, se v polni meri zavedajo prekmurški kmetje. Samo v soboškem okraju je potrebno zasejati z jesenskimi posevki okrog 15.000 ha njiv. Od tega seveda največ za žiti: pšenico, ržjo, jčmenom in to skupno nad 13.000 hektarov.

Kdo se ne spominja zadnjih let, ko se je vsakemu posameznemu kmetu predpisovalo vse do ara, koliko je potrebno sejati te ali one kulture. Ti časi so minili. Danes si kmetovalci sami delajo plane setve. Koliko je bilo pšenja ter zbiranja raznih podatkov in poročil ob sami setvi. Vse to je minilo. Skoraj bi rekli, da letošnja jesenska setev poteka nekam neopazno, da se nihče ne zanima, kaj in koliko bo zasejano. Toda ne. O tem smo se prepričali sami.

Radovedni, kakor poteka jesenska setev, smo se ustavili v prijazen ravninski tasič Tišini. Tajnik nam vneto razlaga, da je vreme kot nalašč pripravno za setev in zato upa, da bo seme pravočasno vrženo v zemljo. Zanima nas, če je kaj ogroženih površin. »Kje pa. Se v nadstropje bi sejali, če bi lahko!« pravi. Enako pravijo v sosednjem krajevnem odboru Gradišću. Imajo 11 sejalnic, ki so vse zmeraj zaposlene, kajti kmetje v Gradišću dobro vedo, da si tako prahranijo precej semena in tudi delo je hitreje opravljeno.

Ustavili smo se tudi v Sodiščinah. To je edini krajevni odbor v okraju, kjer našdes v pisarni vedno le ženske. Predsednik tajnik in evidentar — vse so ženske. Kmalu se prepričava, da se pri svojem delu razumejo bolj kot v marsikaterem drugem krajevnem odboru. Najprej je pozovor nanesel na umetna gnojila. Pravi, da jih je njihova KZ sicer naročila, toda dosti jih še ni dobila. Nekateri kmetovalci so hodili po gnojila v sosednji radonski okraj. Nekaj težave imajo s semenom, kajti kmetovalci, katerim je bilo nakazano, pravijo, da ga ne morejo vzeti, ker je predrago. Upajo pa, da bodo rešili tudi to vprašanje. Tudi v sosednjem krajevnem odboru Krajni tožijo, da umetnih gnojil ni bilo pravočasno, zato so hodili po nje v Apače. To potrjuje tudi poslovodkinja KZ, ki pravi, da je sicer sedaj prejela apneni dušik, toda že prepozno.

V Skakovcih, majhni, toda gospodarstveno precej močni vasi ob meji, nanesse pogovor od setve na žetev. Upajo, da jih žitarice v prihodnjem letu ne bodo razočarale, kakor v letošnjem letu, ko je bil pridelek slab. Za setev pravijo, da bo pravočasno končana. Videz je, da so kmetovalci v Ledavski dolini pihleteli s setvijo, saj je rž že marsikje lepo ozelenela.

V Nemčavcih, kjer so bili v začetku v skrbeh za seme, pa se setev bliža h koncu. Pravočasno so preskrbeli kmetovalcem seme, zato niso imeli težav pri setvi. O umetnih gnojilih pravijo, da je bilo apnega dušika v glavnem dovolj, le superfosfata, ki bi ga rabili, ni. Tudi v Prosenjakovcih, največjem krajevnem odboru v okraju, si ne delajo skrbi, da ne bi bilo vse in pravočasno zasejano. Toda zopet ta umetna gnojila. Koloča pravi, da so kar v Radgono hodili po nje. To je nad 30 km daleč. Upajo, da se to v bodoče ne bo več zgodilo, ker bodo odgovorni preskrbeli, da bodo gnojila pravočasno prejeli.

Ni potrebno poudarjati, da tudi socialistični sektor hiti, da bi bilo čim prej vse zasejano. Med KDZ prednjačijo v Puconcih in Tešanovcih. Med ekonomijami KZ pa najboljšo poteka setev v Murskih Crncih, Borecih in Dokležovju. Celu zadržniki v Hočošću, ki so se lansko leto slabo odrezali pri jesenski setvi, letos hitijo, da bi čim prej končali.

Povsod računajo, da bodo setev končali v glavnem do 15. oktobra, seveda če jih ne bo oviralo slabo vreme.

Zadružniki v Stročji vasi so dobili nov traktor

Sicer je KDZ Stročja vas imela že doslej svoj traktor. Vendar en sam traktor za tako veliko in razsežno gospodarstvo ni zadoščal. Zato je že lani upravni odbor razmišljal, kako in kje bi dobili še en traktor. Pa niso imeli še dovolj poguma, da bi prodali konje in živino ter za izkupiček kupili traktor. Letos so premagali vse pomisleke. Prodali so par konj in nekaj goveje živine v Zapadno Nemčijo, za izkupiček pa so tamkaj kupili nov traktor. Z njim ne bodo le orali, temveč ga bodo uporabljali tudi za vožnje, žetev, košnjo in druga dela.

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA OBMRURSE OKRAJE

Štev. 40a — Leto III.

Murska Sobota, 11. oktobra 1951

Cena 5 din

Vsa oblast izhaja iz ljudstva in pripada ljudstvu

Tako stoji v naši Ustavi. Vendar se ljudje-volvci tega ne zavedajo še dovolj ali ne morajo razumeti. Če oblast izhaja iz ljudstva, zakaj potem ni tako, kakor rečemo mi? Zakaj potem moramo dajati obvezno oddajo, plačevati davke in drugo, ko bi mi rajši živel brez vsega tega? Tako in podobno ugibajo nekateri, če beseda nanesa na to, in znanjajo z glavami.

Sveter ni težko razumeti, če si predstavljajo, da je njihova družina — posebno, če je velika — podobna majhni

državi. Kako bi bilo pri hišo, če ne bi imel gospodarja ali ga ne bi hoteli poslušati, pa bi vsak delal po svoje? Vsak bi delal, kar bi se mu zljubilo, ne, kar bi bilo najbolj potrebno, in jedel, kar bi mu teknilo. Vsak gospodar ve, da bi tako gospodarstvo kmalu propadlo. Zato mora gospodar — to je v družini navadno oče — sporazumno z družino odločiti, kaj bo kdo delal in kaj mora vsakdo, ki je zaposlen kje drugje, prispevati.

Podobno je v državi, le da tukaj ni za gospodarja in družino, temveč izvoljeni ljudje. (Sicer so si včasih v kraljevi osebni zadržki očeta, čeprav je ta slabše skrbel za njih, kot oči.) Voditi državo in tako ogromno gospodarstvo pa ni lahka stvar, ker je v državi mnogo ljudi, od katerih vsakdo želi, da bi njemu bilo najboljše. Kmet želi, da bi poceni kupoval blago in stroje ter drago prodajal svoje pridelke, delavec pa si želi, da bi lahko poceni kupoval kruh, meso in drugo hrano. Ministri in ljudski odborniki pa morajo za vse skrbeti enako, da bo vsakdo, delavec in kmet, svojemu delu primerno živel. Zato izdajajo zakone in odločbe, ki naj preprečijo izkoriščanje med ljudmi. Zakone in Ustavo pa ne sme prekršiti noben državljan, torej tudi ne ljudski odborniki.

Prav v tem se odraža oblast ljudstva. Ljudstvo-volvci voli svoje odbornike in poslance. Če nekdo krši zakone v škodo ljudstva, ga lahko razrešijo njegovega položaja in izvolijo drugega. Včasih se ljudje jezijo (včasih opravljeno, drugič neopravičeno) na kateregakoli

odbornika. Zato kratko pojasnimo, kako se lahko nepoštenega odbornika razreši njegove dolžnosti.

Nepravilnosti kakega odbornika je treba najprej obravnavati na zboru volivcev. Če volivci sklenejo, da nekdo ni vreden biti ljudski odbornik, je treba predlog za razrešitev poslati okrajnemu ljudskemu odboru in ga mora podpisati najmanj petina volivcev. Tam pred log proučijo, nato pa razpišejo volitve za odpolnilce odbornika. Če absolutna večina volivcev glasuje za razrešitev, se odbornika razreši in se razpišejo volitve za novega odbornika. To je sicer dolga pot, vendar je potrebna, da se ne bi dogajale nepravilnosti.

Oblast ljudstva pa se održava tudi v svetih državljanov pri ljudskih odborih in raznih komisijah, ki pomagajo ljudskemu odboru, da bi svoje naloge opravljal čim bolje. V svetih in komisijah imajo volivci možnost vplivati na delo ljudskega odbora, na zborih volivcev pa ga celo usmerjati. Kadar se volivci jezijo na delo svojega ljudskega odbora, se naj vedno vprašajo, kaj so storili, da bi njihov odbor delal prav. Ko bodo storili vse, kar jim omogočajo zakoni in Ustava, bodo gotove napake odpravljene.

Zelja nekaterih, da bi od družbe samo dobivali, pa nič dajali, se ne bo nikoli izpolnila. Kakor to ni mogoče v družini, tako tudi ne v državi, razen, če nekdo živi na škodo drugih. Tega pa socialistična država ne sme in ne more dovoliti. Zato vsak državljan poleg svojih pravic ima tudi dolžnosti.

Reorganizacija zvezne vlade

Prezidij Ljudske skupščine FLRJ je izdal ukaz o reorganizaciji zvezne vlade, ki v bistvu ukinja štiri svete in tako skrčuje zvezno vlado. Ukinjeni so Svet za energetiko in ekstraktivno industrijo, Svet za strojogradnjo, Svet za predelovalno industrijo in Svet za gradbeno zadeve. Ustanovljen pa je Svet za industrijo in gradbeništvo, ki bo v glavnem prevzel posledice ukinitve svetov, kolikor ne bodo v pristojnosti posameznih federalnih republik.

Ukinjeno je tudi ministrstvo za zuna-

njo trgovino. Posle dosedanjega ministrstva za zunanjo trgovino, bo opravljal Gospodarski svet, ministrstvo za finance in ministrstvo za zunanje zadeve. Z ukazom Prezidija so bili imenovani novi člani Gospodarskega sveta in guverner Narodne banke.

S tem v zvezi je bila reorganizirana v ponedeljek tudi vlada LR Slovenije. Novi predsednik Gospodarskega sveta je minister Ivan Maček, predsednik sveta za industrijo minister Franc Leskošek itd.

Veliko zanimanje za zagreško mirovno zborovanje

Sklicanje mirovnega zborovanja v Zagrebu je našlo veliko zanimanje vsem svetu. Dnevno prihajajo številna pisma z vseh strani sveta, v katerih ugledni javni delavci pozdravljajo iniciativo našega nacionalnega komiteja za ohranitev mira. Poleg številnih

delegatov iz evropskih in ameriških držav se pripravljajo na kongres tudi javni delavci iz Azije. Celo iz daljne Indonezije, ki je šele po tej vojni dobila samostojnost, se bodo udeležili mirovnega zborovanja v Zagrebu. Mirovno zborovanje se bo pričelo 23. oktobra.

Čete združenega poveljstva so pričele z ofenzivo

Ker severnokorejsko-kitajsko poveljstvo dolgo ni odgovorilo na predlog generala Ridgwaya, da bi nadaljevali mirovna pogajanja v vasi Songjonu, niti niso predlagali drugega kraja kot Kesonga, so čete Združenega poveljstva pričele z jesensko ofenzivo. Po močnem topovskem ognju in bombardiranju jim je uspelo s tanki predrti kitajsko »zimsko« bojni črto na osrednjem delu bojišča v širini 60 km. Ofenziva sil Združenega poveljstva se še vedno širi. Kitajske in severnokorejske čete se močno upirajo.

tako bi s tem razširjeno nevtralnno področje zajelo tudi področje, ki je pod kontrolo Amerikancev. Ridgway na ta predlog še ni odgovoril.

Angleško-perzijski spor na vrhuncu

Angleži so po nalogu Perzijcev odpeljali iz Perzije še zadnje angleške strokovnjake. Sedaj obravnavajo anglo-perzijski spor v organizaciji Združenih narodov. Perzijska delegacija je že odpotovala v Ameriko, kjer bo pred Varnostnim svetom zagovarjala svoje stališče. Perzijci trde, da Varnostni svet ni upravičen soditi o tej zadevi, ker da je to notranja perzijska zadeva.

Angleži so izračunali, da zgube s Perzijo letno več sto milijonov dolarjev. V angleških krogih celo razpravljajo o možnosti oborožene intervencije, kar pa bi povzročilo še eno bojišče v Aziji.

LJUBLJANA — V Ljubljano je prejšnji teden prispela prva pošiljka novih traktorjev iz Zahodne Nemčije. Iz Zah Nemčije smo dobili 40 novih univerzalnih traktorjev, ki se lahko uporabljajo za njivska dela pa tudi za prevoz. Traktorji bodo v kratkem razdeljeni našim delovnim zadržugam.

BEOGRAD — V Vojvodini je letos vstopilo v kmečke delovne zadruge že 5500 kmečkih gospodarstev. Sedaj je v avtonomni pokrajini Vojvodini je 730 delovnih zadržugah že 116.000 kmečkih gospodarstev.

Sodba 14 sovjetskim vohonom

V Beogradu so sodili skupini štirinajstih sovjetskih vohunov, ki so po nalogu in pod vodstvom sovjetske obveščevalne službe poleg poročanja o naši graditvi — koristeči svoj položaj — tudi sabotirali pri gradnjah. Obtoženci so večinoma že od 1945. leta delovali za sovjetsko obveščevalno službo, in sicer od početka gradnje pančevskega mostu. Sodba še ni bila izrečena.

Krompir za trboveljske rudarje

Kmečke delovne zadruge Ljutomerkega okraja bodo letos prodale okrog 100 vagonov krompirja trboveljskim rudarjem in delavcem v drugih krajih. Doslej so odposlale že okrog 40 vagonov krompirja in še vsak dan nalagajo nove vagonne. Pretekli dnevi je bilo živahno na kolodvorih in Ljutomeru, Ivanjkovcih, Križevcih in drugih, kjer so nalagali krompir. Po 10 in še več natovorjenih kmečkih voz je čakalo v vrsti, da bi čim prej lahko raztovorili. Zadružniki odpošiljajo krompir, kolikor jim dovoljuje vreme in jih ne ovira dež, kajti pozneje bo nastopil mraz in bi krompir v vagonih lahko zmrazilo. Predvideno količino krompirja bodo odposlali že v prvi polovici oktobra.

Nekatero zadrugo pa ne razumejo pomena čim prej prodaje krompirja in čakajo. Morda čakajo boljše cen ali ugibajo še kaj drugega. Za prodajo so ponudile le manjše količine krompirja, ponekod nič več kot posamezni privatni kmetje. In še ta krompir, ki so ga nameravali prodati, ni bil prebran, temveč pomešan, kakršnega uporabljajo za krmo prašičev. To dokazuje, da ni dovolj samo zadržna firma, temveč je treba tudi zadržna miselnosti. Morda pa nekateri mislijo s takim delom zmanjšati dohodke za druge, da bi potem lažje kritizirali?

Največ krompirja so doslej prodale zadruge: Mota, Krapje, Stročja vas, Razkrižje, Cven, Lukavci in še nekateri. M. I.

„Divje godbe“

Na kvartni vpliv takozvanih »divjih godb« je opozoril Glavni odbor Ljudske prosvete v Ljubljani že ob pričetku ustanavljanja kulturnoprosvetnih društev. »Divje godbe« so skupine, ki niso vključene v nobenem kulturnoprosvetnem društvu, ter jim je edini cilj dober zaslužek. Te so največja ovira za razvoj instrumentalne glasbe na podeželju, predvsem pa velika ovira za ustanavljanje godbenih skupin pri kulturnoprosvetnih in izobraževalno-umetniških društvih. Predvsem pa so velika sramota za naš kulturnoprosvetni razvoj, ker ti godbeniki sploh ne poznajo not ter po večini igrajo najprimitivnejše plesne skladbe, pa še te izmalčeno.

Take skupine so tudi materialna ovira za razvoj dobrih godb pri kulturnoprosvetnih društvih; ker te imajo izdatke, zato rabijo tudi dohodke, ki jih lahko dobijo s igranjem. Če pa človek, ki naroča godbo, nima posluha, se ne zmenjti kakšne glasbe bo proizvajala njegova godba, temveč gleda le na cenenost. Večkrat se je zgodilo, da je

budnico in v povorki igrala godba kulturno-prosvetnega društva, ker je igrala brezplačno, za ples pa so si naročili »divje godbe«, ker je bila cenejša. Tako je, če ljudje gledajo le na dobiček in nič na kvaliteto. Naši ljudje pa že ločijo med slabo in dobro godbo, zato naj ob takih prilikah sami zahtevajo boljšo godbo.

Mar je to razvedrilo in užitek, če moraš v restavraciji »Triglav« poslušati razglašeno harmoniko? Ljudje so si želeli nekaj kvalitetnega, da bi se po delu lahko razvedrili in malo zaplesali. Restavracija »Triglav« pa je najela za vsako soboto dva »divja harmonikarja« (v pravem pomenu besede divja, ki znata celo Straussove valčke igrati po zamorski ritmiki). Zadnji čas pa omenjena »umetnika« zamenjuje le en Kb so odgovorni ljudje uvideli, da je to za Ljutomer res kulturna sramota, so se odločili skleniti pogodbo s plesnim orkestrom SKUD Ivana Kavčiča za redno igranje v restavraciji »Triglav«. Poslovodji pa menda ni prav, ker bi takemu orkestru moral plačati nekaj

IZ OBMURSKIH KRAJEV

Obsodbe zaradi neizpolnjevanja obveznosti do države

V torek dne 2. oktobra t. l. je bilo pred okrajnim sodiščem Gor. Radgona 11 obravnanih...

zaradi tatvine sena v KDZ Podgorje imenovana ni hotela oddati državi 50 kg masti...

Pavla Zaharijas, srednja kmetica iz Stogovca, ki je imela predpisane obvezne oddaje 750 kg belih žit...

AKADEMIJA RDEČEGA KRIZA V MURSKI SOBOTO

V ponedeljek zvečer je Mestni odbor Rdečega kriza v Murski Soboti pripravil akademijo v okviru Tedna Rdečega kriza...

POTEK JESENSKE SETVE V RADGONSKEM OKRAJU

Vkljub zelo nagajivemu vremenu zadnjih tednov je jesenska seteva v gornjeradgonskem okraju zadovoljivo napredovala...

Taborenje predvojaške vzgoje

V teh dneh se zbira mladinci radgonskega okraja na jesensko taborenje predvojaške vzgoje...

Kdaj bo dograjena kino-dvorana v Soboti?

Po daljših pripravah in raznih predvidenih in nepredvidenih težavah so se pričeli z gradnjo kino dvorane v Soboti...

Petdesetodstotni invalid postal udarnik

Sredi septembra se je vrnil z mladinske proge Dobo-Banja Luka 50-odstotni invalid Jože Stanjko...

»DOM« trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt

»DOM« trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt, Ljubljana, Mestni trg 24...

ŠPORT

Mura: Krim 2:1

Ze v prvi minuti igre je moral vratar Krima, Sivec, pobrati žogo iz mreže, katero je poslal tja lasten branilec...

V drugem delu igre je v glavnem vodilo moštvo Mure. Toda vse akcije napadalne vrste niso prinesle uspeha...

Da Krimovci niso doživeli večjega poraza, je pripisati zelo sigurnemu vratarju Slevcu, ki je odlično branil. V obrambi se je odlikoval še Nagoda...

Nafta: Železničar Ljubljana 1:0

Tudi Nafti se je posrečilo, da je na domačem igrišču slavila zmago in dobila dve točki...

To naj bi bila nogometna tekma?

V četrtek 4. t. m. je bila v Lendavi odigrana pokalna »nogometna« tekma med Muro in Nafto. Zmagala je Nafta z rezultatom 3:1...

ZADRUŽNI IN DRUŽBENI SEKTOR

Zavarovalni DOZ iz združnega in družbenega sektorja imajo možnost doseči kritje škod pri DOZ po sedanjih (višjih) cenah na ta način: 1. Sproščiti morajo pismeno področni poslovilci DOZ, pri katerih imajo sklenjene zavarovalne pogodbe, da pristanejo na zvišanje zavarovalnih vsot v polici do nominalne vrednosti premoženja po sedanjih cenah...

PUTNIK Maribor

prejete za kmečke delovne zadrage, delovne kolektive in sindikalne podružnice izlete v vlakom, kakor tudi v lastnim modernim autobusom v vse turistične kraje Jugoslavije...

Pozor! Obveščamo vse kmečke zadrage bivše mariborske oblasti, da si lahko nabavijo v našem podjetju en gros vsakovrstno galanterijsko blago po dostopnih cenah...

URADNA OBJAVA državnega zavarovalnega zavoda DOZ-a imetnikom polic imovins ih zavarovanj v državnem, združnem, družbenem in privatnem sektorju

KINO MESTNI KINO V MURSKI SOBOTO predvaja od 12. do 14. oktobra ameriški film »Mildred Pierce«

SUHE GOBE (určke) odkupujejo po ugodnih cenah vse kmetijske zadrage Slovenije in GOSAD - Ljubljana, Prečna ulica številca 4

Opozorilo izdelovalcem cekarjev »DOM« trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt, Ljubljana

